

Բարեւ ձեզ...

Մի քանի օրեր յետոյ կը վերջանայ 2008 տարին, որը կը զուգահիստ աշխարհահռչակ հայերու՝ գրող Ուիլիամ Սարոյեանի, աստղագետ, ակադեմիկոս Վիքթոր Զամբարձումեանի ծննդեան 100ամեակին: Մեր Ազգիներէն եւ Զայերէն ուսուցիչներու առաջնորդութեամբ, աշակերտներու մասնակցութեամբ Զոկտեմբեր եւ Նոյեմբեր ամիսներու մէջ արդէն յիշատակեցինք Սարոյեանը, իր գործով ու անձով:

Կարգը եկաւ Զամբարձումեանին...

2009 տարին Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան (UNESCO) կողմէ կը հռչակուի Աստղագիտութեան Տարի, Կեդրոնականի Գիտական Ակումբը՝ գիտութեան ուսուցիչներու հսկողութեամբ նախքան Զամբարձումեանի յիշատակութեան, դէկտեմբեր ամսուայ մէջ, վարժարանիս աստղագիտութեան դասերուն զուգահեռ, նախակրթական վարժարաններու եւ լիսէներու աշակերտութեան ուղղեալ կը կազմակերպէ 1 օրուայ աշխատաժողով մը՝ 05, 18, 19 Ռեկտեմբերին, առաւելագոյն 50ական հոգինոց:

Նոյն օրերը կ'այցելենք նաեւ Planetarium մը:

Աստղագիտութեան մասին հակիրճ տեղեկութուններ ստանալէ յետոյ է որ, 21 Յունուար 2009ին պիտի թափանցենք Զամբարձումեանի գործին ու անձին:

2008 կը զուգահիստ նաեւ հայ ազգի ուրիշ հսկայի մը՝ Վազգէն Ա. Վեհափառ Զայրապետին ծննդեան 100ամեակին:

Յիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիցի:

Բարի ամանոր ձեր բոլորին:

Տնօրէնութիւն
Ազգային Կեդրոնական Վարժարանի

Program

11:00-11:15	Genel açıklamalar [Getronagan tören salonu]
11:15-11:20	Slayt gösterimi, duvar panoları [koridor]
11:20-12:00	Astronomiye giriş [video salonu]
12:00-12:05	Stellarium uzay programı [bilgisayar laboratuvarı]
12:05-12:25	Öğle yemeği [okul yemekhanesi]
12:25-12:30	Takımyıldızları sunumu [kimya laboratuvarı] (kitap ve araç dağıtımı)
12:30-13:30	Planetarium'a gidiş
13:30-14:30	Planetarium'da sunum [Erenköy FMV Işık Lisesi]
14:30-15:30	Servislerle okullara dönüş

Özel Getronagan Ermeni Lisesi, İstanbul, 05, 18, 19 Aralık 2008.

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՍՏՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻ

INTERNATIONAL YEAR OF ASTRONOMY

ASTRONOMİ...

“Astronomi, tarihin en eski bilim dallarından birisi ve toplum üzerinde derin etkiler bırakmaya devam ediyor. Astronomide son yıllarda büyük adımlar atıldı. Yüz sene önce ancak Samanyolu'nun varlığı tahmin edilirken, bugün Evren'i milyarlarca galaksinin oluşturduğunu ve Evren'in 13.7 milyar yıl önce ortaya çıktığını biliyoruz. Yüz sene önce Evren'de başka güneş sistemlerinin olup olmadığını bilmemize imkan yoktu, bugün ise kendi galaksimiz Samanyolu'ndaki yıldızların etrafındaki 200 kadar gezegenin varlığını biliyoruz ve yaşamın nasıl başladığını anlamak yönünde emin adımlarla ilerliyoruz. Yüz sene önce gökyüzünü yalnız optik teleskoplar ve fotoğraf plakalarıyla gözlemlerken artık Evren'i, hem Dünya yüzeyinden hem de uzaydan, radyo dalgalarından gamma ışınlarına kadar her frekansta veri toplayabildiğimiz son teknolojilerle izleyebiliyoruz. Toplumun astronomi bilimindeki gelişmeleri ilgiyle izlediği, önemli gelişmelerin gazetelerin baş sayfalarında yer aldığı bu dönemde DAY (Dünya Astronomi Yılı) 2009'un, bilgilendirici ve katılım sağlayıcı aktivitelerle mevcut talebe cevap vereceğini ümit ediyoruz.”

Dr. Catherine Cesarky, Uluslararası Astronomi Birliği Başkanı

Hayden Planetariumu, New York

PLANETARIUM NEDİR?

Yıldızevi (Planetarium) gece gökyüzündeki yıldızların ve gezegenlerin yapay görüntüsünün özel bir yansıtıcı yardımıyla kubbe şeklindeki tavana yansıtıldığı bir gösteri salonudur.

İnsanlığın gökyüzüne duyduğu ilginin tarih öncesine dek indiğini Ay ve Güneş desenli mağara resimlerinden anlıyoruz. Ay, Güneş ve yıldızların görüntüsünün işlendiği tapınak veya mezar tavanları, insanların gök cisimlerine duyduğu hayranlığın, onlara yakın olma arzusunun bir sonucudur.

Zeiss ilk yıldız yansıtıcısı (1923)

Yeni nesil dijital yansıtıcılar sayesinde Planetariumların gösteri yelpazesi genişlemiştir. Artık insanın kan damarları içinde yolculuktan, Rönesans sanatçılarının eserlerine dek çok çeşitli konularda gösteriler yapılabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında çağdaş bir yıldızevi sanattan bilime her konunun sunulabildiği bir gösteri ortamıdır.

Uluslararası Astronomi Birliği (International Astronomy Union), 2009 yılını, Galileo Galilei'nin teleskopla yaptığı ilk gökyüzü gözleminin 400. yıldönümü olması nedeniyle Dünya Astronomi Yılı ilan etti. UNESCO bu çağrıya ortak oldu ve Birleşmiş Milletler, 2009 yılını Dünya Astronomi Yılı olarak ilan etti.